

“КОРИШЋЕЊЕ МОБИЛНИХ ТЕЛЕФОНА И РАЧУНАРА”

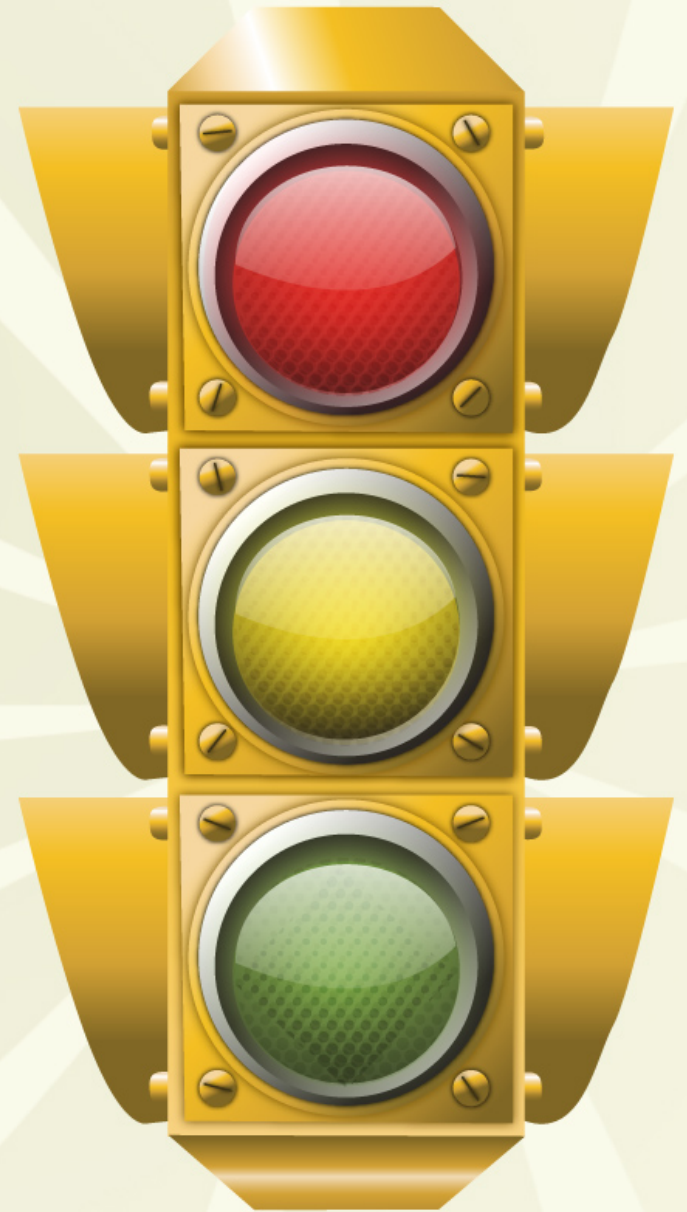
/ ИСТРАЖИВАЊЕ /

ОКТОБАР 2014. ГОДИНЕ

АУТОРИ:

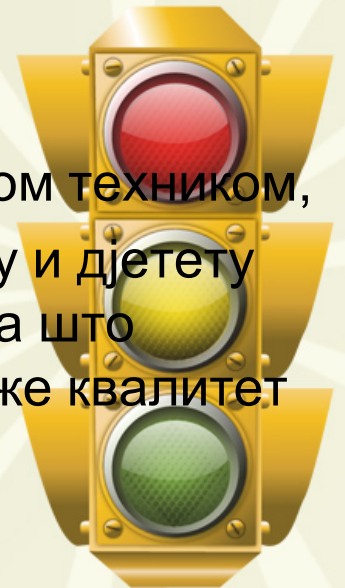
Наташа Звјерац, дипл. педагог

Бојана Филиповић, дипл. соц. радник

КОРИШЋЕЊЕ МОБИЛНОГ ТЕЛЕФОНА И РАЧУНАРА

- Расправе о томе да дјеца требају имати мобилне телефоне су непотребне и сувишне. **Право је питање како их користити у функцији развоја и напредовања дјетета.**
- **ПОЗИТИВНЕ СТРАНЕ КОРИШЋЕЊА МОБИЛНОГ ТЕЛЕФОНА:**
  - родитељи се на вријеме могу информисати (да ли је дијете на вријеме стигло из школе, да ли ће дуже остати са пријатељима, да ли ће родитељ каснити и сл. што доприноси обостраном осјећају сигурности,
  - неопходна помоћ је правовремена,
  - код дјетета се развијају вјештине кориштења савременом техником,
  - саопштавање неугодних вијести олакшавају и родитељу и дјетету да се умире и припреме за касније рјешавање проблема што обезбјеђује заустављање импулсивних реакција и подиже квалитет комуникације.

• НЕГАТИВНЕ СТРАНЕ КОРИШЋЕЊА МОБИЛНОГ ТЕЛЕФОНА:

- пречесто информисање родитеља од стране дјетета може ометати родитеља у свакодневни пословима,
- пречесто провјеравање дјетета од стране родитеља може код дјетета изазвати претјеран осјећај присиле или надзора,
- скупоцјени мобилни телефони могу дијете учинити “метом” криминалаца ,
- не смије се занемарити ни потенцијална штетност зрачења мобилних телефона,
- неконтролисана употреба мобилног телефона може угрозити кућни буџет,
- дјеци су на интернету доступни штетни и непримјерени садржаји,
- претјерано играње игрица може штетно утицати на дјететов раст и развој и онемогућити му да активно проводи слободно вријеме.

ПОЗИТИВНЕ СТРАНЕ КОРИШЋЕЊА РАЧУНАРА:

- брза доступност информацијама, учење,
- лако и брзо прегледавање актуелних вијести,
- извор забаве, размјена информација, искустава,
- омогућава комуникацију без обзира гдје се налазимо,
- потиче развој креативност, рјешавање проблема, селекције информација.

НЕГАТИВНЕ СТРАНЕ КОРИШЋЕЊА РАЧУНАРА:

- изложеност непримјереним садржајима,
- изложеност узнемирујућим и непријатељским порукама (**ЕЛЕКТРОНСКО НАСИЉЕ**)
- изолованост дјеце и младих усљед претјераног коришћења рачунара.

РЕЗУЛТАТИ НАШЕГ ИСТРАЖИВАЊА

- УЗОРАК У ИСТРАЖИВАЊУ: 231 УЧЕНИК
- ЦИЉ ИСТРАЖИВАЊА:
  - Испитати ученике да ли имају мобилни телефон и рачунар (лаптоп),
  - Колико дневно користе мобилни телефон и рачунар (лаптоп),
  - У које сврхе мобилни телефон и рачунар најчешће користе.

- **Имаш ли мобилни телефон?**
ДА - 94,4%
НЕ – 5,6%
- **Носиш ли мобилни телефон у школу?**
ДА - 50,6%
НЕ – 49,4%
- **Користиш ли мобилни телефон на часовима?**
ДА – 4,3%
НЕ – 95,7%
- **Имаш ли рачунар или лаптоп код куће ?**
ДА – 95,2%
НЕ – 4,8%

- **Имаш ли прикључен интернет на рачунару или лаптопу?**
ДА - 84,8%
НЕ - 15,2%
- **Рачунар или лаптоп користиш:**
СВАКИ ДАН- 61,9%
САМО ВИКЕНДОМ- 35,5%
- **Да ли твоји родитељи имају увид у садржаје које посјећујеш на рачунару (интернету)?**
ДА - 61,5%
НЕ - 11,7%
ПОНЕКАД – 25,5%
- **Да ли твоји родитељи имају увид у цјелокупно вријеме које ти проведеш користећи рачунар (интернет) ?**
ДА - 72,7%
НЕ - 26%

- **Да ли прихваташ дружење преко интернета са особама које не познајеш ?**

ДА – 6,1%

НЕ – 93,5%

- **Да ли си имао непријатних искустава на друштвеним мрежама (вријеђање, омаловажавање, узнемиравање, непристојне понуде) ?**

ДА - 4,3%

НЕ – 94,8%

- **Од 10 ученика који су се изјаснили да су имали непријатних искустава на друштвеним мрежама њих 7 је то пријавило родитељима.**

- **Наведи колико дневно користиш мобилни телефон?**

до пола сата – 42,4%

од пола сата до једног сата – 21,2%

од једног до два сата – 12,1%

од два до три сата – 9,1%

више од три сата – 12,1%

- **Наведи колико дневно користиш рачунар/ лаптоп?**

до пола сата – 32%

од пола сата до једног сата – 32,5%

од једног до два сата – 18,6%

од два до три сата – 8,7%

више од три сата – 6,1 %

Мобилни телефон ти највише служи за:

- разговор или слање порука члановима породице – 36,4%
- разговор или слање порука друговима – 19%
- играње игрица – 14,3%
- слушање музике – 11,7%
- кориштење facebook-а – 9,5%

Рачунар/лаптоп ти највише служи за:

- играње игрица – 31,6%
- кориштење facebook-а – 26%
- слушање музике – 15,2 %
- гледање филмова, серија – 11,3%
- учење – 9,1%
- читање часописа, чланака – 4,3%

- **ПРИЈЕДЛОЗИ ЗА РОДИТЕЉЕ О КОРИШЋЕЊУ МОБИЛНОГ ТЕЛЕФОНА КОД ДЈЕЦЕ:**
- одредити јасна правила кориштења мобилног телефона;
- договорити се у којим ситуацијама се називају родитељи како би избјегли да дјеца непотребно зову родитеље, али и обрнуто;
- дјеца би требала имати јефтинији мобилни телефон (на тај начин се смањује могућност да буду мете криминалаца, не потиче их се на важност материјалних ствари, мања је штета ако га изгубе);
- пожељно је набавити мобилни телефон са СИМ картицом (а не претплату) , договорити се о мјесечном износу који им је на располагању и придржавати се договора;

- упознати дијете , да може бити и жртва насиља путем мобилног телефона (узнемирујуће или пријетеће поруке вршњака или непознатих особа) и да се у таквим случајевима мора обратити родитељима и сачувати такве поруке.
- разговарајте с дјететом о опасностима такве врсте комуникације и поучите га да не даје личне податке ни фотографије те да не договара сусрете с непознатим људима.
- важно је дијете упутити да не смије путем мобитела узнемиравати друге, називати са скривеног броја, слати узнемирујуће поруке, „зезати“ вршњаке итд.
- развијајте бонтон о кориштењу мобилних телефона (кориштење мобилних телефона за вријеме наставе, на позоришној представи, кину и сл. је недопустиво).

- У Закону о основном образовању и васпитању дефинисана је дисциплинска одговорност ученика- члан 82, у ставу 7, тачки ј поменутог члана **коришћење мобилних телефона у вријеме наставе и снимање видео – клипова за вријеме боравка у школи и њихова даља дистрибуција сматра се ТЕЖОМ ПОВРЕДОМ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА.** (Исто је дефинисано и у Правилнику о дисциплинској и материјалној одговорности ученика ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“ Трн – члан 17).
- У Кућном реду ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“ Трн – члан 37 наведено је да за вријеме наставе (током трајања часова) ученици и наставно особље не смију користити мобилне телефоне.

Савјети шта родитељи могу учинити како би њихово дијете сигурно користило интернет:

- дајте дјечи и младима до знања да сте заинтересовани за њихове on-line активности;
- поставите правила кориштења интернета (заједно са дјететом, запамтите: тих правила се ви такође требате придржавати);
- поставите рачунар у дневну, а не у дјечју собу;
- објасните дјечи ко је странац у стварном и виртуелном свијету;
- објасните дјечи и младима које су могуће опасности сусрета с особом коју познаје само преко chat-а и интернета;

- објасните дјеци и младима опасности слања властитих слика путем интернета;
- упозорите их да разговор с непознатим особама, може бити опасан за њих (првенствено се мисли на одавање личних података) ;
- разговарајте с дјецом и адолесцентима о "тајнама" како исте не би дијелили са непознатим преко интернета.

Ако сазнате да вам је дијете жртва насиља преко интернета, требате предузети сљедеће:

- поучити дијете да не одговара на насилне, пријетеће или на било какав начин сумњиве поруке,
- не треба брисати такве поруке или слике, јер могу послужити као доказ ,
- покушати открити идентитет насилника како би се могле предузети адекватне мјере за спрјечавање насиља ,
- контактирати интернет провајдера,
- ако је идентитет насилника познат, покушати контактирати његове родитеље (јер постоји велика вјероватноћа да они не знају како се њихово дијете понаша),
- контактирати полицију ако поруке преко интернета садрже пријетње насиљем, ухођење, дјечју порнографију и сл.

